

in drago prodajali; vam so bile ugodne zadnje leta, v katerih je trte po sosednjih krajih bolezen zatirala, zdaj je minula skoraj ta nesreča, in nastopila je še druga okoliščina, ki žuga hudo škodovati vam, ako ne bote pazili. Železna cesta namreč pripeljuje prodajavce vina iz drugih dežel. Štajarske, ogerske in hrvaške vina se pijejo v Trstu, v Gorici in drugod, — vina, ki so okusne in hranljive, in se najhujše vročine ne strašijo, kakor vaše. Hrvatej so napravili v Trstu razstavo svojih vin, in kupci si lahko izbirajo, česar želé; naše vina pa zaostajajo.

Vsega tega je krivo, kakor vidimo, poganjanje prodajavcev, to je, konkurencija. Konkurencija je prav ostra sodnica, ona vse natanko pregleduje, zameta in zaničuje, kar je srednjega ali slabega, in priznava prednost le dobrim, izvrstnim rečem.

Zavoljo tega pa ne smemo obupati, zakaj konkurencija škoduje le nemarnim. Vrlega, umnega moža pa spodbada k napredovanju; ona mu je nagib k novemu preiskovanju, in vsled tega izvir novih znajdeb in ponosnega veselja. Nam je tedaj zadnji čas, da začnemo posluževati se pravih sredstev; zatoraj „zložimo se!“ kakor slavni dr. Toman svetuje, in napenjajmo vse moči, da bomo drugim prodajavcem kos.

Ne ugovarjajte, da je tega vročina tukajšnja kriva, zakaj na Francozkem in Španjoljskem je vročina še hujša, kakor pri nas; vendar pa narejajo tam vina hranljive, in tako hranljive, da jih po morji celó v Ameriko pošiljajo. Tudi na Italijanskem nahajamo sèm ter tje stanovitnih vin, in znano je, da so že Rimljani ljubili stare vina, saj je slavni latinski pesnik Horaci opel okusno falernsko vino starejše dóbe. Potem takem ni kriva niti zemlja, niti vročina; ampak druge napake so krive: ali obdelovanje trt, ali kuhanje vina po stari navadi, ali slaba posoda in neprimerni hrami, ali morebiti kake druge okoliščine. Vse to do korena preiskati, napake najti in odstraniti jih, in kaj boljšega vpeljati, gré pa Vam, ki ste zvedeni možje in umni gospodarji.

Hajd tedaj, združimo se v ta namen, in pomagajmo si sami, kajti drugi nočejo in ne morejo za nas skrbeti. Najti pa moramo pravo pot, zakaj, kar je drugim narodom mogoče, mora toliko lože biti nam Slovencem, ki imamo dokaj najlepših izgledov.

V ta namen svetujem: I. Da bi izvolili že danes izmed vseh posestnikov naše doline 12 ali 15 umnih gospodarjev, katerim je mar za lastno in za občno blagostanje, in od katerih mislite, da se bodo zares trudili, da najdejo pomočkov in sredstev, po katerih bo mogoče tukajšnje vino zboljšati in več let hranljivo narediti. Gledajmo pa posebno na takošne možé, ki bodo domoljubno tudi razglasili to, kar zvedó. II. Svetujem drugič, da naj bi se ta odbor večkrat v letu zbiral, med odbornike in druge umne gospodarje nove svoje poskušnje razdeljeval; da naj bi dela, sporočila sprejemal, knjige dotične kupoval, zvedene može presliševal, in sploh vpeljal vse, kar je potrebno, da se namen doseže. III. Ta odbor ima dalje vse pripraviti in izpeljati, kar postava o združevanju zahteva.

Možje! to so moje želje, moji predlogi. Vi pa odločite in sklenite, kar mislite, da bo v prid vam in dragi nam domovini!“

Volil se je potem odbor 12 mož, ki naj bi posebno za povzdigo vipavske vinoreje skrbeli in bi razglasili tudi po časnikih, kar bi pomoglo k temu, da se naredí vipavsko vino več let hranljivo. Izvoljeni so bili: Gg. France Kavčič, Evgen Majer, Ant. Deperis, Daniel Godina, Mojzes Duranti, Tomaž Mrevle, France Polšak, Ant. Nussdorfer, France Pečenko, Janez Ličen, France Leban in Ant. Rustja.

Gospodarska skušnja.

* Bič za povijanje cepljencev posebno pripraven. Dober gnoj sadnim drevesom. — Kar človeka veseli, o tem rad govori. To je že star pregovor. Moje posebno veselje od nekda je sadjoreja; slavna c. kr. kmetijska družba kranjska me je zato že dvakrat počastila s srebrno svetinjo; veselje tedaj mi ne sme samo na jeziku biti, ampak v djanji se mora pokazati. Zato naj povem, kar sem iznajdel. Cepil sem letošnjo spomlad okoli 1000 drevesec, in ko sem jih okoliral, sem najdel, da bič je za povijanje cepljencev veliko boljši kakor navadno liče ali prejnati matoz, to je, bič tanek in dolg, ki bolj v senci in v kaki goščavi raste; kadar je osušen in zvenjen, je prav trden, pa tudi volján. S takim bičem sem še čez 300 cepljencev povil. Utegnil bi tudi prav dobro služiti mestnim vrtnarjem, ki imajo z rožami opraviti, posebno poletni čas, ko je mlad les, ko niso trte dobre in se prerade lomijo. — Naj zraven tega še nekaj povem, kar sem skusil. Večkrat kdo vpraša, s čem je najbolje drevescem gnojiti? Najboljši gnoj se naredi iz lesnine z zelenim listjem vred. Sedanji čas je še pravi za to. Jelšje, robidovje in vsaka šara naj se drobno naseka in z malo prstjo v tako jamo spravi, kamor se lahko gnojica napelje ali se ž njo saj lahko polije; enkrat ali dvakrat naj se vse prekoplje in premeša, potlej pa vèn na kup spravi. Tako se lahko po dvakrat ali trikrat na leto naredí dober gnoj. Če se drevescu dá ena lopata tacega gnoja, mu je za 3 ali 4 leta dosti, da prav lepo raste.

Pri ti priložnosti tudi omenim, da imam v svoji drevesnici jako lepe drevesca jablane, in nekaj lepih pritličnih in visocih hrušek, s katerimi bodem prihodnjo jesen ali pa spomladi lahko postregel vsacemu, kdor jih bo želel dobiti.

Na Dražovniku poleg Dobrove.

France Bizjak.

Goveja kuga zopet na Kranjskem.

Gotovo je po komisijskih preiskavah, pri katerih je bil tudi dr. Bleiweis, da je živinska kuga se zopet prikazala v kočevskem okraji in sicer v Starem Bregu (Altbacher), Starem Logu (Alttag) in v Mali gori (Malgern). V te kraje poslana komisija je vse ukazala, kar postave vелеvajo, da se ubrani razširjenje te velike nadloge. Ker pa je zapazila pri mnozih gospodarjih veliko nečimernost, da po takem ni misliti, da bi domači čuvaji bili zadostni, je komisija prosila c. k. dež. vlade, naj bi poskrbela vojakov za stražo. Sl. vlada je to tudi brž storila. Vojaške pripomoči je pa tudi toliko bolj potreba, ker vès kočevski okraj ima le 3 žandarje, kateri pri vsej svoji marljivosti ne morejo vsemu kaj.

Kako pa se je zatrosila goveja kuga, o kateri na Kranjskem ni bilo ne duha ne sluha že veliko mescev? — Po 11 kozlih se je zanesla, kateri so bili 5. dne t. m. na sejmu v kočevskem Vrbovcu (Tiefenthal) kot domači kozli prodani, pa gotovo niso domači bili, ampak iz Hrvaškega ali Turškega skrivé čez mejo kranjsko pripeljani. Te kozle, pravijo, je prodajal nek barantač iz črnomaljskega okraja, ki je znan po vsem Kočevskem, da z drobnico že veliko let kupčuje.

Ker je imel morebiti kozlov, ki so bili tisti čas še v druge kraje na Kranjskem prodani in so morebiti z govejo živino tu ali tam prišli v dotiko, se je bati, da ni bila kuga še v druge kraje zanesena. Zato naj vsak, kdor je ta mesec iz tega kraja kaj kozlov kupil, dobro svojo vest izprašuje: ali je kaj tega blaga se po-